

Doğan KARA

Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakóltesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**SATIŞ SÖZLEŞMESİ ÇERÇEVESİNDE
AYIPTAN SORUMLULUKTA
ZAMANAŞIMI
VE
AYIPTAN DOĞAN
DEF'İ HAKLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR LİSTESİ	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

AYIPTAN SORUMLULUKTA ZAMANAŞIMI VE AYIPLI İFA DEF'İ'NİN DÜZENLENİŞ BİÇİMİ VE UYGULAMA ALANI

I. Genel Olarak Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımı Süresinin Önemi	5
II. Bazı Hukuk Sistemlerinde Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımı Sürelerinin Düzenleniş Biçimi.....	12
A. Roma Hukuku'nda	12
B. Fransız Hukuku'nda.....	18
C. Alman Hukuku'nda.....	24
D. İsviçre Hukuku'nda.....	29
III. Türk Hukuku'nda Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımı Süresinin ve Ayıptan Doğan Def'i Haklarının Düzenleniş Biçimi	38
A. Tüketici Hukuku Açısından	38
B. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Anlaşması Açısından	42

C. Türk Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu Açısından.....	45
1. eBK ve eTTK Dönemi.....	46
2. Güncel Durum	48
IV. Türk Borçlar Kanunu'nda Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımını Düzenleyen Hükümlerin Konu Bakımından Uygulama Alanı	51
A. Taşınır Satışlarında.....	51
B. Taşınmaz Satışlarında	55

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK BORÇLAR KANUNU'NA GÖRE AYIPTAN SORUMLULUKTA OLAĞAN ZAMANAŞIMI SÜRELERİ

I. Özel Zamanaşımı Hükümlerinin Öngörülme Nedenleri ve Niteliği.....	59
II. Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımını Düzenleyen Hükümlerin Kapsamı	67
A. Genel Olarak.....	67
B. Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımının Uygulama Alanı Açısından Tartışma Doğurabilecek Alanlar	79
1. Ayıptan Sorumluluk ve Genel Borca Aykırılık Rejimi	80
a. Ayıplı İfa ve Borca Aykırılık Kavramları.....	80
b. Sözleşmesel Tazminat Taleplerine Uygulanacak Zamanaşımı ve Öğretideki Görüşler	87
c. Değerlendirme	97
i. Görüşler Açısından	97
ii. Zamanaşımının Başlama Anı Açısından (dies a quo).....	103
2. Ayıptan Sorumluluk ve Haksız Fiil Rejimi	117
a. Genel Olarak.....	117
b. Maddi Tazminat	121
c. Manevi Tazminat.....	124
3. Ayıptan Sorumluluk ve Yanılma.....	127

4. Ayıptan Sorumluluk ve Aliud Teslim	134
a. Aliud Kavramı	134
b. Parça Satışında	135
c. Çeşit Satışında	139
d. Değerlendirme	144
5. Ayıptan ve Zapattan Sorumluluk	146
C. Alıcının Seçimlik Haklarında Özel Bazı Durumlar	152
1. Alıcı ve Satıcının TBK m. 229 Uyarınca İade Taleplerine Uygulanacak Olan Zamanaşımı	154
2. Alıcının TBK m. 229 Uyarınca Doğrudan ve Dolaylı Zararının Tazmini Talebine Uygulanacak Olan Zamanaşımı	167
3. Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımı Süresi ile Ayıp Bildirim Süresi Arasındaki İlişki	175
III. Zamanaşımı Süresinin Başlama Anı (dies a quo)	182
A. Taşınır Satışlarında	182
B. Taşınmaz Satışlarında	188
C. Özel Durumlar	194
D. Değerlendirme	196
IV. Zamanaşımının Durması veya Kesilmesi	205
A. Genel Olarak	205
B. Zamanaşımının Durması	211
C. Zamanaşımının Kesilmesi	219
1. Zamanaşımının Borçlunun Fiilleriyle Kesilmesi	224
2. Zamanaşımının Alacaklının Fiilleriyle Kesilmesi	233
V. Ayıptan Sorumlulukta Zamanaşımının Hükümleri	247
A. Zamanaşımının Hukuki Sonuçları	247
B. Zamanaşımı Def'inin Kötüye Kullanılması	261
C. Zamanaşımından Feragat	270

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
AYIPTAN SORUMLULUKTA
SÖZLEŞMESEL ZAMANAŞIMI SÜRESİ

I. Sözleşme Özgürlüğü.....	291
II. Kanuni Zamanaşımı Süresinin Uzatılması.....	302
A. Sözleşmesel Zamanaşımı Süresinin Uzatılabileceği Üst Sınır ..	302
B. Sözleşmesel Zamanaşımında Üst Sınırın Aşılması.....	308
C. Taşınmaz Satışında Özel Durum	311
III. Kanuni Zamanaşımı Süresinin Kısaltılması.....	314
A. Sözleşmesel Zamanaşımı Süresinin Kısaltılabileceği Alt Sınır ..	314
B. Sözleşmesel Zamanaşımında Alt Sınıra Uyulmaması	320
IV. Garanti Süresinin Zamanaşımına Etkisi	324
A. Garanti Süresinin Yorumu	324
B. Garanti Süresinin Zamanaşımı Süresinden Uzun Olması Durumu	327
C. Garanti Süresinin Zamanaşımı Süresinden Kısa Olması Durumu	332
D. Garanti Süresiyle Zamanaşımı Süresinin Aynı Olması Durumu	335
E. Değerlendirme	337
V. Özel Durumlar.....	339
A. Genel Olarak.....	339
B. Zamanaşımı Süresinin Başlangıç Anının Değiştirilmesi.....	340
C. Zamanaşımının Durma ve Kesilme Sebeplerinin Değiştirilmesi.....	343
1. Genel Olarak.....	343
2. Tarafların Yeni Durma ve Kesilme Sebepleri Kararlaştırılması.....	346
3. Kanunda Öngörülen Durma ve Kesilme Sebeplerinin Kaldırılması	350
a. Durma Sebepleri Açısından:.....	352

b. Kesilme Sebepleri Açısından:.....	361
--------------------------------------	-----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
AYIPTAN SORUMLULUKTA
OLAĞANÜSTÜ ZAMANAŞIMI SÜRESİ:
SATICININ AĞIR KUSURUNUN
ZAMANAŞIMI SÜRESİNE ETKİSİ

I. Olağanüstü Zamanaşımı Rejimine Genel Bakış	367
A. Olağanüstü Zamanaşımı Kavramı ve Öngörülme Nedenleri ...	367
B. 818 sayılı eBK Dönemi'nde ve İsviçre Hukuku'nda Olağanüstü Zamanaşımı Rejimi.....	371
C. Olağanüstü Zamanaşımı Rejiminin Güncel Durumu	383
II. Olağanüstü Zamanaşımı Rejiminin Şartları	387
A. Alıcının Ayıbın Varlığını Bilmemesi veya Bilmemesinin Mümkün Olmaması	387
B. Satıcının Ağır Kusuru	395
1. Satıcının Kastı.....	396
2. Satıcının Ağır İhmalı.....	402
3. Meslekten Satıcının Durumu	408
C. Ağır Kusurun Aranılacağı An	416
D. Ağır Kusurun Aranılacağı Kişi	421
E. Ağır Kusurun İspatı	427
III. Satıcının Ağır Kusurunun Sonuçları	432
A. Satıcının Ağır Kusurunun Genel Sonuçları	432
B. Satıcının Ağır Kusurunun Zamanaşımı Süresi Açısından Sonuçları.....	438
1. Kanuni Zamanaşımı Süresi Açısından.....	438
2. Sözleşmesel Zamanaşımı Süresi Açısından	448
3. Garanti Süresi Açısından.....	454

BEŞİNCİ BÖLÜM

AYIPTAN DOĞAN DEF'İ HAKLARI

I. Ayıptan Doğan Def'i Haklarına Genel Bakış	457
1. Ayıptan Doğan Def'i Hakları Kavramı ve Konunun Kapsamı	457
2. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının Önemi ve İşlevi.....	464
3. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının Hukuki Niteliği.....	468
II. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının Genel Koşulları	477
A. Genel Olarak.....	477
B. Ayıp Bildiriminde Bulunmuş Olma.....	477
C. Satış Bedeline Karşı İleri Sürülme	485
D. Hangi Seçimlik Hakkın Kullanıldığıнын Belirtilmesi.....	491
III. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının Türleri ve Hukuki Sonuçları.....	494
A. Genel Olarak.....	494
B. Takas Savunması	495
C. Ödemezlik Def'i.....	504
D. Bedel İndirimi Hakkının Def'i Yoluyla Kullanılması	511
E. Sözleşmeden Dönme Hakkının Def'i Yoluyla Kullanılması.....	516
IV. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının Kullanılması.....	527
A. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının İleri Sürülmesi	527
B. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının İleri Sürülebileceği Zaman...	530
C. Ayıptan Doğan Def'i Haklarının Etkilerini Doğuracağı An	533
D. İspat Külfeti	535
SONUÇ	539
KAYNAKÇA	549